

Het heideblauwtje

Henk Bosma

Heideblauwtjes houden van heide, hoewel: in het buitenland komen ze ook in bloemrijke kalk- en andere graslanden voor. Verwarring met het vals heideblauwtje en het kroonkruidblauwtje is dan mogelijk. Maar bij ons zijn blauwtjes met een brede donkere achterrandszoom aan de bovenzijde en met zilverachtig blauw beslagen achterrandsplekken aan de onderzijde altijd heideblauwtjes. De vrouwtjes hebben overigens een bruine bovenzijde met (soms vage) oranje maantjes.

Heideblauwtjes houden vooral van dopheide. De dopheide met zijn teerroze, knikkende bloemtrosjes, bloeit van juni tot in de herfst; heideblauwtjes vliegen van eind juni tot begin augustus. De bloeitijd van dopheide en de vliegtijd van het heideblauwtje vallen dus samen. Struikheide komt pas later in bloei. En hoewel zowel dop- als struikheide worden genoemd als waardplant, zullen we op een monotoon droog heideveld met vrijwel uitsluitend struikheide geen heideblauwtjes vinden. Er is daar voorlopig nog geen nectar te vinden, heideblauwtjes moeten het hebben van dopheide, vaak hun enige nectarbron!

Heideblauwtjes houden van mozaïekachtige patronen. Hoge en lage pollen heide, verspreid staande pollen pij-

penstrootje om te schuilen en te slapen, overgang van vochtig naar droog en stukjes kale grond geschikt voor jonge heidekiemen (ei-afzetting) en mieren. Want ook heideblauwtjes hebben een band met mieren, al is deze minder innig dan die bij het gentiaanblauwtje.

Zonder beheer geen heide; uiteindelijk ontstaat er bos. Vroeger hielpen de schapen de heide verjongen met hun gegraas. En er werd geplagd.

Nu loert overal het gevaar van versnippering, verdroging, vermesting, vergrassing en successie. Ik ken een schitterend terreintje, gestoffeerd met jeneverbes en met een hoge dichtheid aan heideblauwtjes, maar de zaailingen van de grove den schieten er als paddenstoelen uit de grond. Met dit verschil: paddenstoelen verdwijnen weer vanzelf; jonge boompjes zullen we eruit moeten trekken.

Nogmaals: zonder beheer geen heide. De 'Blauwe Brigade', destijds ingesteld voor behoud en beheer van het gentiaanblauwtje, mag wat mij betreft ook het heideblauwtje adopteren. Waarnemingen van heideblauwtjes noteren we op hectareblokniveau, dan kan De Vlinderstichting de heideveldjes goed traceren... En de mooiste heide is natuurlijk die, waar beide blauwtjes tezamen vliegen!